

YÜCİDER Gi

YÜCİTA-YÖRESEL ÜRÜNLER VE COĞRAFİ İŞARETLER TÜRKİYE ARAŞTIRMA AĞI

COĞRAFİ İŞARETLER DERGİSİ SAYI: 1 2021

Türkiye coğrafi işaretlerin neresinde?

Kadın isterse: Kapıdağ mor soğanı

Yerelden dünyaya coğrafi işaretler

Taşköprü sarımsağı

Görsellerle YÜCİTA'nın kilometre taşları

ISSN 2757-8550

Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler
Türkiye Araştırma Ağı
*Local Products and Geographical Indications
Research Network in Turkey*

EDITOR AL

COĞRAFI İŞARETLER DERGİSİ: YÜCiDER-Gİ

SAHİBİ

*Yöresel Ürünler ve
Coğrafi İşaretler Araştırma
Derneği (YÜciDER) adına
Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu*

EDİTÖR

*Prof. Dr. Selim Çağatay
Editör Kurulu:
Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu
Prof. Dr. Ummuhan Gökovalı
Doç. Dr. Mehmet Zambak
Dr. Kemalettin Taşdan*

DANIŞMA KURULU

*Prof. Dr. Jean-Louis Rastoin
Prof. Dr. Beraat Özçelik
Prof. Dr. Seval Sevgi Kırdar
Dr. Pınar Nacak
Emilie Vandecandelaere
Prof. Dr. Selma Tozanlı
Prof. Dr. Gerard Gherzi*

İLETİŞİM ADRESİMİZ

*ASSİM Abdullah Sevimçok
Sivil Toplum ve İnovasyon Merkezi
Ofis No. 135, Doğuyaka Mah.
1219 Sk. No:9,07300
Muratpaşa / Antalya*

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA

*Erdem Tekiner
www.erdemtekiner.com*

BASIM

*Filmon
Organize Sanayi Bölgesi Eskoop
Sanayi Sitesi B1 Blok No.35 34306
İkitelli İstanbul Türkiye
Tel: +90 212 671 57 40*

*Nisan 2021
ISSN 2757 - 8550
YÜciTA - YÜciDER 2021*

YÜciDER-Gİ'nin amacı kamuoyunda coğrafi işaretlerle ilgili farkındalık yaratan, konu ile ilgili Türkiye ve Avrupa Birliği uygulama ve gelişmelerini yakından izleyen bir araştırma ve bilgi platformu oluşturmaktır. Coğrafi işaretlerin disiplinlerarası bir konu olması sebebiyle Dergide yayınlanacak çalışmalar ekonomik, hukuk, kültür, gıda ve tarım, gastronomi, biyoloji ve turizm gibi çeşitli alanlardan olabilir. Yurdumuzda coğrafi işaretler konusundaki yayınların kısıtlı olması YÜciDER-Gİ'nin yaşama geçirilmesini tetikleyen temel unsur olmasına rağmen, derginin boşluk kapatma gibi bir iddiası söz konusu değildir.

Bilimsel makalelere de açık olmasına karşın YÜciDER-Gİ hakemli ve bilimsel bir dergi değildir. Dergide Türkçe yanında İngilizce ve Fransızca çalışmalara da yer verilmektedir. Derginin katkı yazım kuralları olmamakla birlikte coğrafi işaretlerle ilgili olan, yayın kurallarımıza uygun ve Editör Kurulumuzun onayından geçen her yazıya dergimiz açıktır. Editör Kurulu gelen çalışmaların yayınlanması konusunda tek yetkili birimdir. Dergiye gönderilen yazıların farklı bir versiyonu veya benzeri bir başka yayın organında daha önce yayınlanmışsa yazarlar bunu belirtmek zorundadır. Dergide yayınlanan çalışmaların sorumluluğu yazarlarına aittir.

YÜciDER-Gİ'ye sunulacak çalışmalar selimcagatay@yahoo.com adresine gönderilebilir. Dergimize www.yucita.org adresinden ulaşılabilir.

İÇİN DEKİ LER

05

106

05 GİRİŞ

ÖNSÖZ

Ayşe Aysin Işıkgece

BAŞLARKEN

Yavuz Tekelioğlu

EDİTÖRDEN

Selim Çağatay

METRO'DAN

Deniz Alkaç

COĞRAFİ İŞARETLERİN A,B,C'Sİ

Yavuz Tekelioğlu

35 YÜCiTA

LES INDICATIONS GÉOGRAPHIQUES,
FONDEMENT INSTITUTIONNEL DES
SYSTÈMES ALIMENTAIRES TERRITORIALISÉS:
LE RÔLE DÉTERMINANT DE L'ASSOCIATION
YÜCiTA EN TURQUIE

Jean Louis Rastoin

YÖRESEL GIDA SİSTEMLERİNİN KURUMSAL
TEMELİ OLARAK COĞRAFİ İŞARETLER:
YÜCiTA ARAŞTIRMA AĞININ TÜRKİYE'DEKİ
BELİRLEYİCİ ROLÜ

Jean Louis Rastoin / Çeviren: Selma Tozanlı

YÜCiTA'NIN KILOMETRE TAŞLARI

Pınar Nacak

51 ULUSLARARASI YAKLAŞIMLAR

FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF
THE UNITED NATIONS AND GEOGRAPHICAL
INDICATIONS / Geographical Indication As A Tool
To Contribute To Sustainable Food System

Emilie Vandecandelaere

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM ÖRGÜTÜ VE
COĞRAFİ İŞARETLER / Sürdürülebilir Gıda Sistemine
Katkıda Bulunmanın Bir Aracı Olarak Coğrafi İşaretler
Emilie Vandecandelaere / Çeviren: Selim Çağatay

LANCRAGE TERRITORIAL, ATOUT MAJEUR POUR UNE
TRANSITION ALIMENTAIRE RESPONSABLE ET DURABLE
Jean Louis Rastoin

GIDA SİSTEMLERİNİN SORUMLU VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
DÖNEME EVRİLMESİNDE ANA ÖĞE:
YÖRESEL KÜLTÜR MİRASI
Jean Louis Rastoin / Çeviren: Selma Tozanlı

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA TARIM ÜRÜNLERİ VE
GIDA MADDELERİNDE COĞRAFİ İŞARETLERİN
KORUNMASININ TARİHÇESİ
Didem Özgür

81 TÜRKİYE'DE COĞRAFİ İŞARETLER

TÜRKİYE COĞRAFİ İŞARETLERİN NERESİNDE?

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu

COĞRAFİ İŞARETLER AŞKTIR

Çimen Çamoğlu

COĞRAFİ İŞARETLERDE DENETİMİN ÖNEMİ

Prof. Dr. Beraat Özçelik

105 YÖRELER

MARKA KENT GAZİANTEP COĞRAFİ İŞARET
TESCİLLEMESİNDE ÖN SIRADA YER ALIYOR
Fatma Şahin

COĞRAFİ İŞARETLERDE BİR
FARKINDALIK ÖRNEĞİ

Bolu Ticaret ve Sanayi Odası

AFYONKARAHİSAR: GELENEĞİ KORUYARAK
KATMA DEĞER SAĞLAMALIYIZ

Hüsnü Serteser

138

MARDİN: TRC3 BÖLGESİ COĞRAFİ İŞARETLİ
ÜRÜNLER SEMPOZYUMU
Yılmaz Altındağ

137 ÜRÜNLER

TOPRAĞIN PARFÜMÜ / AGEN KURU ERİĞİ
Yavuz Tekelioğlu

LE COMTE ET SA FILIERE: UNE REUSSITE
DU COLLECTIF
Claude Vermot-Desroches

COMTÉ VE DEĞER ZİNCİRİ: KOLEKTİF BİR
BAŞARI ÖYKÜSÜ
Claude Vermot-Desroches / Çeviren: Sevim Gökyıldız

TEKE YÖRESİ DAMAK ÇATLATAN LEZZETLER
BURDUR CEVİZ EZMESİ
Prof. Dr. Seval Sevgi Kırdar

ANTALYA'DA COĞRAFİ İŞARETLER:
ANTALYA PİYAZI
Doç. Dr. Mehmet Zanbak

ANADOLU ALTINI: MALATYA KAYISISI
Bayram Murat Asma

BİR YAYLA KLASİĞİ: KIBRISCIK KÜRÜLÜ
Cem Kösemeci

BODRUM MANDARİNİ: BİR COĞRAFİ
İŞARET DEĞER ZİNCİRİ
Prof. Dr. Ummuhan Gökovalı

KADIN İSTERSE: KAPIDAĞ MOR SOĞANI
Özlem Sarı

COĞRAFİ İŞARETLERDE BİR AKDENİZ KLASİĞİ:
FİNİKE PORTAKALI
Celal Bülbül

TÜRKİYE'NİN PEYNİR ZENGİNLİĞİ VE
COĞRAFİ İŞARET
Neşe Biber, Berrin Bal Onur

YERELDEN DÜNYAYA COĞRAFİ İŞARETLER
TAŞKÖPRÜ SARIMSAGI
Biröl Uluşan

VAKFIKEBİR EKMEĞİ
Mine Ataman

OĞUZ'LARDAN ANADOLU'YA UZANAN BİR
ÖZVARLIK: KAYSERİ PASTIRMASI
Birsen Koca

176

198

226

COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLERDE
UZUN VADELİ PROGRAMLAR
Cumhur Akbulut

237 360 DERECE COĞRAFİ İŞARETLER

TÜRKİYE'DE ÇİFTLİK HAYVANLARI GENETİK
KAYNAKLARININ KORUNMASINDA GELENEKSEL
ÜRÜNLER VE COĞRAFİ İŞARET KULLANIMI
Kemalettin Taşdan

KIRSAL KALKINMADA COĞRAFİ
İŞARETLERİN ROLÜ
Selim Çağatay

DESTİNASYON TANITIMINDA COĞRAFİ
İŞARETLERİN ROLÜ
İrfan Önal

38° 30' ÇİFTLİĞİ VE SANAT VADİSİ
Kıvılcım Kocabıyık

269 PAYDASLARIMIZ

289 GÖRSELLERLE YÜCİTA'NIN KİLOMETRE TAŞLARI

I. KÖKENLERİMİZ

1. ULUSLARARASI ANTALYA COĞRAFİ
İŞARETLER SEMİNERİ, 2008
2. ULUSLARARASI ANTALYA COĞRAFİ
İŞARETLER SEMİNERİ, 2010
3. ULUSLARARASI ANTALYA COĞRAFİ
İŞARETLER SEMİNERİ, 2012

II. ÇALIŞTAYLARIMIZ VE DİĞER ETKİNLİKLERİMİZ

III. YÜCİTA'NIN ONUR ANLARI

IV. YERLİ MALİ HAFTASI ETKİNLİKLERİ

443 EKLER (Tablolar)

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE COĞRAFİ İŞARETLER
TÜRKİYE'NİN COĞRAFİ İŞARETLERİ

GİRİŞ

ÖNSÖZ

Ayşe Aşın Işıkgece
*Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı,
YÜciTA Üyesi*

BAŞLARKEN

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu
YÜciTA Başkanı

EDİTÖRDEN

Prof. Dr. Selim Çağatay
YÜciTA Başkan Yardımcısı

METRO'DAN

Deniz Alkaç
Metro Market Yönetim Kurulu Üyesi

COĞRAFİ İŞARETLERİN A,B,C'Sİ

Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu
YÜciTA Başkanı

ÜLKEMİZİN ZENGİNLİĞİ; TARİHİ, GELENEKLERİ VE KÜLTÜREL MİRASINA AİT ÖĞELERİ BARINDIRAN COĞRAFI İŞARETLER

Aydın'ın inciri, Taşköprü'nün sarımsağı, Gemlik'in zeytini, Beypazarı'nın kurusu, Antep'in baklavası, Adana'nın kebabı...

Daha yüzlercesi, Türkiye ile özdeşleşen, eşsiz tatlar... Yaklaşık on yıl önceydi coğrafi işaretler ile tanışmam.

İlk duyduğumda anlamam ve konuyu hızlıca içselleştirmem mümkün oldu. Çünkü yıllardır perakende sektöründe gıda satın alımı yapıyor ve gıdanın yolculuğuna her zaman birebir destek oluyordum.

Coğrafi işaret konusunu anlamak ve hızlıca içselleştirmek şüphesiz ki size konuyu kimden dinlediğiniz, kişinin size

nasıl anlattığıyla da alakalı. Konunun sizi sürükleyip içine alması, sizin konuyu sarıp sarmalamanız ve sürüklenişiniz...

Bu isim tabii ki hepimizin aklından geçen Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı (YÜciTA)'nın Kurucusu ve Başkanı çok değerli hocam Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'ydü.

Yani çok şanslıydım on yıl önce başlayan bu coğrafi işaret yolculuğunda, YÜciTA vagonuna atlayıp dere tepe demeden kıymetli hocamızın öncülüğünde yol aldık. Yeni doğan bir bebeğin ergenliğe giden yolculuğunda yüzlerce seminerler, çalıştaylar ve eğitimlerde yer aldık.

Ben de ait olduğum şirketin bana verdiği destekle bu uğurda coğrafi işaretli ürünlerin yok olmaması, gelecek kuşaklara aktarılması, biyoçeşitliliğimizi kaybetmeden, damaklarımızdaki tadını yok etmeden bu zor ama bir o kadar da bize iç rahatlığı veren yolda naçizane elimizden geldiğince ülkemizin değerlerini hak ettiği yere getirmek için emek vermeye çalıştım.

“Kul Planlar Kader Oynar” ya işte yılların geçip de benim Tarım ve Orman Bakanlığında coğrafi işaret konusunun mutfağında olmam, hizmet için böyle gurur veren görevlere gelmem, tüm arkadaşlarımla birlikte coğrafi işaret konusuna açık kalplilikle olan inancımızın bir sonucu...

Tabii konuya bakış açısı, en önemlisi de inancıyla ve sonsuz desteğiyle Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Dr. Bekir Pakdemirli'nin katkılarını söylemeden geçmek olmaz. III. Tarım ve Orman Şurası Sonuç Bildirgesi' ne giren ve coğrafi

işaretlere yönelik hazırlanan 38. Madde doğrultusunda Bakanlık olarak Bakanımız Dr. Pakdemirli'nin çok değerli destekleriyle masanın bu tarafında da çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

Coğrafi işaret konusu bir bireyin, toplumların, ülkelerin kısacası dünyanın çok değerli bir konusu. Hepimizin bu konuda öğreneceği ve yapacağı çok şey var. Ne güzel ve ne kıymetli.

Gidecek daha çok yolumuz var önümüzde. Bu ülkenin potansiyeline yetiyecek kadar çok çalışmamız gerekiyor hem de çok...

Haydi!

Hep beraber sağlıklıla, en pozitif enerjimizle tüm dünyaya ülkemizin muhteşem potansiyelini göstermeye devam edelim.

YÜciTA

Bu dergi "Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı" YÜciTA'nın bir yayın organıdır.

YÜciTA, "Antalya 3. Uluslararası Coğrafi İşaretler Semineri" bitiş bildirgesi ile 15 Ekim 2012 tarihinde kurulmuş ve Türk Patent ve Marka kurumu tarafından tescillenmiş bir markadır.

YÜciTA, gönüllülük esasına dayanan ve kendi üyelerinin aidatlarıyla ayakta duran bir araştırma ağıdır. Türkiye'nin birçok bölgesinden, farklı kurum ve kuruluşlardan, değişik kesim ve profillerde üyelerden oluşur. YÜciTA hiçbir yere bağlı değildir, bütçesi de yoktur. Kasasında para değil, Türkiye sevgisi vardır. Bu bakımdan Türkiye'de belki de dünyada bir benzeri bulunmamaktadır.

YÜciTA'nın vizyonu, Türkiye'nin coğrafi işaretler alanında faaliyet gösteren en önemli sivil aktörü olmaktır.

Misyonu ise ülkemizde coğrafi işaretlerin önemi konusunda farkındalık yaratarak "Türkiye'de ideal bir Coğrafi İşaretler sisteminin kurulabilmesi, yöresel ürünlere değer kazandırılarak sürdürülebilir kırsal kalkınmanın desteklenmesi, kültürel ve biyolojik çeşitliliğin korunması konularında çalışmaktır".

Coğrafi İşaretler üretici ve tüketicuyu haksız rekabete karşı koruyan, tüketicileri ürünün kökeni ve kalitesi konusunda bilgilendiren, istihdam ve gelir yaratarak sürdürülebilir kırsal kalkınmayı sağlayan, kırsal nüfusu yerinde tutan, doğal kaynakları, çevreyi ve tarımsal üretimin çeşitliliğini koruyan, gastronomi ve turizmi geliştiren resmi kalite işaretleridir.

Türkiye sahip olduğu olağanüstü zengin coğrafi işaret potansiyeli ile kendisine çok önemli ekonomik, sosyal ve kültürel kazanımlar sağlayabilecek ender ülkelerden birisidir. Bunun başarılması ise ancak iyi işleyen bir

coğrafi işaretler sisteminin kurulması ile mümkündür. Ülkemizde 1995 yılında 555 sayılı "Coğrafi İşaretlerin Korunmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" ile başlayıp, 10 Ocak 2017 tarihinde yaşama geçirilen "Sınai Mülkiyet Kanunu" ile yeni bir döneme giren uygulamalar, geride bıraktığımız çeyrek asra rağmen çok önemli eksiklikler içermektedir.

Nitekim bir tarafta coğrafi işaretlerle ilgili yoğun kavram kargaşası, bilgi eksikliği ve bilgi kirliliği yaşanırken, diğer tarafta da coğrafi işaretleri sadece tescilden ibaretmiş gibi algılama alışkanlığı devam etmektedir. Öyle ki sistemin kaldırıcıları "yönetişim" ve "denetim"e gereken önem verilmemekte, uygulamayı bloke eden bu eksikliklerin giderilmesi konusunda da herhangi bir duyarlılık bulunmamaktadır. Bu alandaki önemli bir gelişme 23 Kasım 2019 tarihinde bizzat Sayın Cumhurbaşkanınca açıklanan "III. Tarım ve Orman Şurası" sonuç bildirgesi ile yaşanmıştır. Nitekim bildirgenin 38. Maddesi ile "Coğrafi işaretlerin yönetim ve denetleme süreçlerinin gözden geçirilerek mevzuatın tamamlanması" öngörülmektedir. Bu kararın Cİ için tarihi bir fırsat olduğuna ve mutlaka gerçekleştirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

YÜciDER-Gi'nin amacı kamuoyunda coğrafi işaretlerle ilgili farkındalık yaratan, konu ile ilgili Türkiye ve başta Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası uygulama ve gelişmeleri yakından izleyen bir araştırma ve bilgi platformu oluşturmaktır. Yurdumuzda coğrafi işaretler konusundaki yayınların kısıtlı olması, YÜciDER-Gi'nin yaşama geçirilmesini tetikleyen temel unsur olmasına rağmen, derginin boşluk kapatma gibi bir iddiası söz konusu değildir.

Bilimsel makalelere de açık olmasına karşın YÜciDER-Gi hakemli ve bilimsel bir dergi değildir. Coğrafi işaretlerle ilgili olan, yayın kurallarımıza uygun ve yayın kurulumuzun onayından geçen her yazıya dergimiz açıktır.

Halen coğrafi işaretlerde yurdumuzun en önemli sivil aktörü olan YÜciTA, tüzel kişiliğe sahip olmanın avantajlarından yararlanabilmek için kendi derneğini de kurmuş ve "Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Araştırma Derneği" YÜciDER, 2019 yılı başında faaliyete geçmiştir. Dergimizin çıkarılmasını da YÜciDER gerçekleştirmektedir.

YÜciTA, kuruluşundan bu yana büyük özveri ile çalışarak çok önemli işlerin başarılmasına, coğrafi işaretlerde geniş ölçüde farkındalık yaratılmasına ve konunun ciddiye alınmasına büyük katkılar sağlamıştır. Bu çerçevede 2013 yılından itibaren 14 çalıştay düzenlenmiştir. Yılda iki kez düzenlenen ve çoğu uluslararası olan bu çalıştayların 2020 yılına ait olanlarından ilki TİGEM Genel Müdürü Sayın Aysin Işıkgece'nin ev sahipliğinde 26-28 Nisan 2020 tarihlerinde Ceylanpınar-Şanlıurfa'da, ikincisinin ise Balıkesir Belediyesi'nin ev sahipliğinde uluslararası bir peynir semineri ve festivali ile birlikte 22-25 Ekim 2020 tarihlerinde Balıkesir'de düzenlenmesi kararlaştırılmış ne yazık ki pandemi nedeniyle gerçekleştirilememiştir.

YÜciTA'nın tüm bu çabaları sonucu gerek ulusal ve gerekse uluslararası düzeyde Ağımıza karşı olan ilgi büyük ölçüde artmıştır. Öz varlıklarımız için verdiğimiz bu kutsal uğraşta bize gerçekten güvenen ve inanan, birlikte çalıştığımız, başta oda ve borsalarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza yürekte teşekkür ederiz. Dergimizde YÜciTA konusunda birisi Prof. Dr. Jean-Louis Rastoin, diğeri üyemiz Dr. Pınar Nacak'a ait iki makaleyi zevkle okuyacaksınız. Orada da göreceğiniz gibi, kökenleri 1995 Barcelona zirvesine kadar inen ve Akdeniz Üniversitesi'nde hayat bulan bu büyük proje 2012 yılında YÜciTA'nın kurulmasıyla taçlanmıştı.

Anadolu'muzun hemen her köşesini içine alan uzun soluklu ve azimli yolculuğumuzda, zaman zaman üzüntüler, ama her zaman büyük coşkular yaşadık. Coşkularımızdan en büyüğü şüphesiz içimizden bir arkadaşımızın, değerli bir YÜciTA üyesinin bürokraside göz kamaştıran yükselişi oldu. Sevgili Ayşe Aysin Işıkgece, önce TİGEM Genel Müdürlüğüne, burada iki yıl süren başarılı hizmetlerinden sonra da, 8 Ocak tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcılığı görevine atandı. Sayın Işıkgece'nin Bakanlığın *Coğrafi İşaret* çalışmalarının başına getirilmesi bu mutluluğumuzu ikiye katladı. Kendisine yeni görevinde başarılar dilerken YÜciTA olarak her zaman yanında olacağımızı belirtmek isteriz. Dergimizin onun önsözü ile başlaması bu nedenle büyük anlam taşıyor.

YÜciTA çabalarının yeni bir ürünü ve Türkiye'nin ilk "Coğrafi İşaretler Dergisi" olarak yaşama geçirilen ve yılda iki kez yayınlanması düşünülen YÜciDER-Gi'yi sizlerle buluşturmaktan büyük mutluluk ve onur duyuyoruz. Bu girişim ne kadar önemli olursa olsun takdir edileceği gibi sürdürülebilir olması özellikle ülkemiz koşullarında son derecede önemlidir. Ancak bu darboğazı sizlerin yakın ilgi ve destekleriyle aşacağımıza bütün kalbimizle inanıyoruz.

YÜciTA olarak yeni bir serüvene başlarken, başından beri bizi destekleyen, birlikte çalışıp birlikte ürettiğimiz kişi ve kurumlara teşekkür etmek isteriz. Bu bağlamda, yaklaşık 20 yılı aşkın süredir bilim ve dostluk ilişkisi içinde olduğumuz, dergimizi de iki makalesi ile onurlandıran UNESCO Dünya Gıda Kürsüsü Kurucusu ve Bilimsel Danışmanı, Montpellier Sup-Agro öğretim üyesi Prof. Dr. Jean Louis Rastoin'a, Montpellier Akdeniz Tarım Enstitüsü ile olan uzun süreli bilimsel işbirliğimizin koordinatörü ve Enstitü öğretim üyesi değerli arkadaşım Prof. Dr. Selma Tozanlı'ya, her davetimizi bizi kırmayarak kabul eden ve "*Coğrafi İşaret Yönetimi*"ni, yönetim kurulu başkanı olduğu ünlü Comté peyniri ölçeğinde bizlere defalarca aktaran ve halen OriGIn Yönetim Kurulu Başkanı sevgili Claude Vermot-Desroches'a, Birleşmiş Milletler Tarım ve Gıda Örgütü, FAO Beslenme Bölümü uzmanı sevgili Emilie Vandecandelaere'e, makaleleri ile katılan tüm YÜciTA üyeleri ile değerli dostlarımıza ve dergimizin etkileyici tasarımı, şık ve estetik mizanpajı için yoğun çaba harcayan sevgili Erdem Tekiner'e ve nihayet;

Coğrafi İşaretler'e olan inancı nedeniyle uzun soluklu işbirliğimiz süresince YÜciTA'yı hep destekleyen, bu defa da dergimizin basımını üstlenerek sizlerle buluşmasını sağlayan, Metro'nun uluslararası ve Türkiye operasyonlarına uzun yıllar emek verdikten sonra Metro Türkiye Genel Müdürü olarak atanarak göğsümüzü kabartan Sinem Türüng'ün şahsında Metro Toptancı Market'e, çalışmalarımızda sıcak ilgi ve desteğini hiç esirgemeyen Genel Müdür Yardımcısı Sayın Deniz Alkaç'a ve basımın gerçekleşmesi için göstermiş olduğu yoğun çabalar nedeniyle Gıda Kategori Müdürü ve YÜciTA üyesi sevgili Birol Uluşan'a yürekte teşekkür eder, YÜciDER-Gi'nin Türkiye'ye hayırlı olmasını dileriz.

YÜciDER-Gİ

Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı'nın bir süreli yayını olan YÜciDER-Gİ elinizde tuttuğunuz birinci sayısıyla yayın hayatına merhaba diyor. Tüm okuyucularımızı selamlıyor ve dergimizi zevkle okuyacağını umuyoruz.

YÜciDER-Gİ Türkiye'de spesifik olarak coğrafi işaretler üzerine odaklanan ilk ve tek dergidir. Bu özelliğiyle dergimizin, bir yandan konuyla ilgili farkındalık yaratma çabalarına katkı sağlayacağına, diğer yandan da coğrafi işaretlerin birçok bilim alanının ortak araştırma konusu olması sebebiyle bu alanlarda ilgi uyandıracağına ve okuyucu bulacağına inanıyoruz.

Dergimizin altı ayda bir olmak üzere yılda iki sayı çıkarılmasını, kısa zaman içerisinde elektronik olarak da yayınlanmasını planlıyoruz. Dergimiz coğrafi işaretlere odaklanmış tüm ulusal ve uluslararası çalışmalara, yabancı dilde yazılmış makalelere, çevirileriyle birlikte verilmek kaydıyla, açıktır. YÜciDER-Gİ hakemli bir dergi olmamakla birlikte, dergimize basılmak üzere gönderilen tüm çalışmalar yayın kurulumuzun onayına tabidir. Son olarak dergimiz, coğrafi işaretlerle ilgili bir bilgi platformu oluşturma hedefiyle paralel olarak bilimsel araştırmalara dayalı veya bilgilendirici her yazıya ve yazım türüne kapı açmaktadır.

Araştırma Ağıımızın YÜciDER-Gİ ile önemli bir hizmet sunduğuna inanıyoruz. Bu hizmeti gerçekleştirmenin ülkemiz koşullarında ne kadar zor olduğunu takdirlerinize bırakıyoruz. Nitekim dergimizin ilk adımları yaklaşık iki yıl önce atılmış olmasına rağmen, finansal kısıtlar ve pandemi koşullarının getirdiği zorluklar derginin ancak elinize ulaşmasına yol açmıştır. Süreçte yaşanan bu gecikme dergi içindeki yazılarda kullanılan bazı istatistik materyalin eskimesine yol açmıştır. Bir bilgi platformu oluşturma amacımızdaki ciddiyetimizi göstermek adına, biraz daha gecikme göze alınarak, yazılardaki istatistiklerin olabildiğince güncellenmesine çalışılmıştır. Eğer bu konuda eksiklerimiz kaldıysa affınıza sığınıyoruz.

Dergi çıkarmak kadar zor ve önemli olan diğer bir konu da derginin sürdürülebilirliğidir. Bu konuda ilgili tüm paydaşlarımıza güvenimiz tamdır. Bizleri gerekli her konuda destekleyeceklerinden eminiz.

YÜciDER-Gİ sekiz ana kısımdan oluşmuştur. Giriş kısmında Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı (YÜciTA)'nın kurucusu Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'nun coğrafi işaretler konusuna yaptığı çok geniş bir bilgilendirmeyi okuyabilirsiniz. Hakkında yeterince farkındalık olmayan bir kavrama ayrılan bu derginin ilk makalesinin bu şekilde bilgilendirici olması bilinçli bir seçimdir.

Birinci kısımda YÜciTA tanıtılmaktadır. Bu görev serüvenimizin başından beri YÜciTA ile birlikte olan Prof. Dr. Jean Louis Rastoin ve Dr. Pınar Nacak tarafından yerine getirilmektedir. Prof. Rastoin'in yazısı Prof. Dr. Selma Tozanlı tarafından dilimize çevrilmiştir.

İkinci kısım coğrafi işaretler konusuna uluslararası yaklaşımları ele almaktadır. Bu kısım Emilie Vandecandelaere, Prof. Jean Louis Rastoin ve Dr. Didem Özgür tarafından kaleme alınmıştır. Sayın Vandecandelaere ve Prof. Rastoin'in makalelerini sırasıyla Prof. Dr. Selim Çağatay ve Prof. Dr. Selma Tozanlı dilimize çevirmiştir.

Üçüncü kısımda coğrafi işaretlerin Türkiye'de izlediği seyir anlatılmakta, sistemin sağlıklı yürümesi için şart olan ideal denetim mekanizması tanıtılmaktadır. Bu makaleler Prof. Tekelioğlu ve Prof. Dr. Beraat Özçelik tarafından yazılmıştır. Bu kısımda bir yazı da başından beri YÜciTA üyesi olan ve halen özel sektörde coğrafi işaretlerin ticaretiyle uğraşan Sayın Çimen Çamoğlu tarafında yazılmıştır.

Dördüncü kısım bazı yörelerimizde coğrafi işaretlerin tanıtımına ayrılmıştır. Bu yörelerimiz YÜciTA'nın yıllar

içinde aktivitelerini gerçekleştirdiği illerimiz arasında belirlenmiştir. Bu kısımda Bolu Ticaret ve Sanayi Odası, Sayın Hüsnü Serteser; Sayın Fatma Şahin ve Sayın Yılmaz Altındağ tarafından kaleme alınmış makaleleri bulabilirsiniz.

Beşinci kısım AB ve Türkiye'den seçilmiş coğrafi işaretlerin tanıtımına ayrılmıştır. Yazılar bir yandan ürünlerin yörelerine odaklanırken diğer yandan ürünlere coğrafi işaret tescili kazandıran özellikleri ve üretim yöntemlerini anlatmaktadır. AB'den verilen örnekler Fransa'dan Agen kuru eriği ve Comté peyniridir. Makaleler sırasıyla Prof. Tekelioğlu ve Sayın Claude Vermot-Desroches tarafından kaleme alınmış, Comté peyniri makalesi Sayın Sevim Gökyıldız tarafından dilimize aktarılmıştır. Türkiye'den dört mahreç, altı menşe tescilli ürün ve yedisi menşe, beşi mahreç ürünü olmak üzere oniki peynirimiz tanıtılmaktadır. Peynirlerimiz Sayın Neşe Biber ve Sayın Berrin Bal Onur tarafından kaleme alınmıştır. Diğer menşe ürünlerimiz olan Malatya Kayısı, Bodrum Mandarin, Kapıdağ Mor Soğanı, Finike Portakalı, Taşköprü Sarımsağı ve Kayseri Pastırması ise sırasıyla Prof. Dr. Bayram Murat Asma, Prof. Dr. Ummuhan Gökovalı, Sayın Özlem Sarı, Sayın Celal Bülbül, Sayın Birol Uluşan ve Sayın Birsen Koca tarafından anlatılmıştır. Mahreç İşareti olarak dergimize dahil edilen ürünler Burdur Ceviz Ezmesi, Antalya Piyazı, Kıbrısık Kürülü ve Vakfıkebir Ekmeğidir. Bu makaleler sırasıyla Prof. Dr. Seval Kırdar, Doç. Dr. Mehmet Zambak, Sayın Cem Kösemeci ve Sayın Mine Ataman tarafından kaleme alınmıştır.

Dergimizin altıncı bölümü coğrafi işaretlerin çeşitli rollerine ayrılmıştır. Örneğin; Dr. Kemalettin Taşdan, Sayın Kürşad Albayrak ve Prof. Dr. Mevhibe Albayrak coğrafi işaretlerin çiftlik hayvanlarının genetik kaynaklarının korunmasındaki rolüne odaklanırken, Prof. Dr. Selim Çağatay kırsal kalkınma ve coğrafi işaretler ilişkisini kaleme almaktadır. Sayın İrfan Önal ise coğrafi işaretlerin destinasyon tanıtımındaki önemini vurgulamaktadır. Dergimizin son yazısı Sayın Kıvılcım Kocabıyık tarafından kaleme alınmış; kendisi yöresel ürünleri, yöresel lezzetleri, yöresel üretim koşullarını, yöresel üretim yöntemlerini korumak, sahip çıkmak, sürdürmek amacıyla kurulan 38° 30' Çiftliği'ni okuyucuyla buluşturmaktadır.

Dergimizin sayfa sayısı itibarıyla klasik dergi boyutlarını çok aştığının farkında olarak bir de görselliği çok zengin yedinci kısmı dahil ettik. Bu kısmı ilk sayının heyecanı ve büyüsunü dikkate alarak bilinçli olarak yaptık ve YÜCiTA'nın coğrafi işaretlerdeki görkemli yol haritasını sizlerle paylaşmak istediğimiz için ekledik. Burada önce YÜCiTA aktivitelerinde bize destek olan

ve dergimize de reklamlarını vererek bizi onurlandıran paydaşlarımızı görebilirsiniz. Ardından "Anılarda YÜCiTA" olarak adlandırabileceğimiz bir bölüm gelmektedir. Burada YÜCiTA'nın kökenlerini oluşturan Uluslararası Seminer'lerden kareler, bu seminerlerin basılmış kitaplarını görebilirsiniz. Takiben, 2013 yılından beri YÜCiTA'nın altı ayda bir düzenlediği uluslararası katılımlı çalıştay/seminerler ve görselleri yer almaktadır. Daha sonra YÜCiTA'nın kuruluşundan bu yana attığı en önemli adımların, onur anlarının görsellerini görebilirsiniz. Son bölümde ise YÜCiTA'nın çok önem verdiği Yerli Malı Haftası faaliyetlerinden bazı kareler yer almaktadır.

Dergimizin bir de Ekler kısmı bulunmaktadır. Bu kısım bazı illerimiz ve coğrafi işaretlerini tanıtan, YÜCiTA tarafından üretilen kısa videoları, an itibarı ile Türkiye'nin tüm coğrafi işaretlerini ve AB'den tescil alan ürünlerimizi içermektedir. Ayrıca AB'de coğrafi işaretlere dair çeşitli göstergeleri de burada bulabilirsiniz. Ekler kısmındaki ürün bilgileri dergimizin en sonunda basılı olarak görülebilir. Videolar ve yine ürün listelerine dergimizin kapağında bulunan QR kodunu telefonunuza okutarak erişebilirsiniz.

Sizleri; YÜCiTA serüveninin başından beri bizlerle olan, her etkinliğimize katılarak katkı veren ve şu anda Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı olarak Türkiye'ye hizmet etmeye devam eden, arkadaş olmaktan onur duyduğum ve YÜCiTA üyesi olduğu için gururlandığımız Aşşın Işıkgece'nin Önsöz'ü ve dergimizle baş başa bırakıyorum. Dergimizin çıkarılması ve sizlere ulaştırılması için başından beri büyük emek sarf eden YÜCiTA'nın kurucusu ve YÜCiDER-Gİ'nin fikir babası Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu'na, yurt içinden ve dışından dergiye katkı veren tüm yazarlara, yazıları değerlendiren Yayın Kurulu ve Danışma Kurulu üyelerine en içten teşekkürlerimi sunmak isterim. Değerli arkadaşım Sayın Birol Uluşan'a dergimizin sponsorluğunun METRO Toptancı Market tarafından yapılması konusunda sarf ettiği büyük çaba için ve METRO Toptancı Market'e bu sponsorluğu üstlendiği için ayrıca teşekkür ederim. Son teşekkürüm ise dergimizin mizanpajını büyük bir emek ile gerçekleştirerek, elinizde gördüğünüz estetik ve okunması zevkli formata dönüştüren sevgili Erdem Tekiner'dir. Bu yazıda adı geçen tüm yazarların afilyasyonları kendi yazılarının altında bulunmaktadır, konularıyla ilgili sorularınız için onlara e-posta adreslerinden ulaşabilirsiniz.

Dergimizi zevkle ve öğrenerek okuyacağınızdan eminim, YÜCiDER-Gİ'yi sizlerle buluşturmak bizim için büyük bir onur ve mutluluktur.

METRO VE COĞRAFI İŞARETLER

Metro Türkiye olarak, kuruluşumuzdan beri ardımızda anlamlı bir 'iz' bırakma hedefiyle çalışıyoruz. Yerelliğe verdiğimiz değer ve bu ülkeden kazandığımızı yine bu ülkeye yatırma içgüdüsüyle ticareti güçlendirmek, ülkemizin değerlerini hak ettiği yere ulaştırmak konusunda önemli adımlar atıyoruz. Bu çerçevede, Türkiye'nin eşsiz lezzetlerini kayıt altına alarak gelecek nesillere bırakacağımız kültür mirasımızı oluşturmak adına Coğrafi İşaretler projemizi 2012 yılında hayata geçirdik. Metro Türkiye olarak global bir marka olmanın getirdiği sorumlulukla ana stratejimizi yerel ihtiyaçlar ile harmanlamaya çalışıyoruz. Türkiye'nin lezzet haritasını oluşturduğumuz "Metro Coğrafi İşaretli Ürünler Projemiz" ile özgün doğa koşullarında yetiştirilen coğrafi işaretlerin korunmasını, ulusal ve global çapta tanıtılmasını, yerel üretici ve dolayısıyla da ülke ekonomisi için katma değer oluşturmayı amaçlıyoruz. Coğrafi işaret potansiyeli olan ürünlerin Türkiye'de, Türkiye'de coğrafi işaret tescilli almış ürünlerin de Avrupa Birliği'nde tescil edilmesinden ihracatına kadar ki bütün süreçleri gerçekleştiriyoruz. Türkiye'de coğrafi işaret potansiyeli olan gıda ve gıda dışı ürünlerin hem Türkiye'de hem de Avrupa Birliği'nde tescillenmesine yönelik paydaş konsorsiyumlarının kurulması, tescil süreci ile ilgili know-how desteğinin sağlanması ve ticari motivasyonun geliştirilmesi temel amaçlarımız arasındadır.

Avrupa'da toplam 3 Bin 500 coğrafi işaretli ürün bulunurken sadece Türkiye'de 3 Bin potansiyel ürün bulunması büyük bir zenginlik. Biz de bu potansiyeli yerli ekonomiye kazandırmak için var gücümüzle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bugün 10 Metro ülkesine

yerel ve coğrafi işaretli ürün ihracatı gerçekleştirilmekteyiz. 2020 yılı itibarıyla Türkiye'de 400 milyon TL'lik tescilli ve aday ürün satışına ulaştık. Türkiye'deki ve Avrupa'daki birçok Metro mağazasının raflarında bugün Aydın kestanesinden Diyarbakır karpuzuna, Bursa bıçağından Malatya kayısına kadar 160'ın üzerinde coğrafi işaret tescilli ve aday ürün yer alıyor. Bu ürünler gerek kalitesi gerek lezzetiyle çoğunluğu profesyonellerden oluşan müşterilerimizin mutfağını zenginleştiriyor. Yerel üreticilere ve kadın kooperatifleri başta olmak üzere tüm kooperatiflerimize ürünlerinden nasıl daha çok verim alacakları, tohumlarını nasıl saklamaları gerektiği ve gıda güvenliği konularında eğitimler verilerek, uluslararası standartlarda üretim yapmaları sağlanıyor. Bu ürünler, Metro'nun küresel pazarlarına gönderilerek bilinirlikleri artırılıyor, bu sayede ülke ekonomisine de ihracat geliri yoluyla önemli katkılar yapıyor.

Bugüne kadar birçok coğrafi işaret potansiyeli olan ürünün coğrafi işaret tescil ve ticarileştirilme süreçlerine katkı sağladık. Coğrafi işaretleri Türkiye'de ilk kez gündeme taşıyarak Türk Patent Ödülleri'nde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından, Uluslararası Coğrafi İşaretler Zirvesi'nde Emine Erdoğan tarafından, Türkiye Kooperatifler Fuarı'nda ise Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından "Yerel ve Coğrafi İşaretler ile Kooperatiflere Yaptığımız Katkılardan" dolayı ödüllendirildik.

Coğrafi işaretleri raflarından tüketicilere ulaştıran ve gündeme getiren ilk marka olarak Türkiye'nin yerel lezzetlerini kayıt altına almak, bu eşsiz lezzetleri dünya

pazarına açmak ve Türkiye'nin dünyadaki 200 Milyar dolarlık coğrafi işaretler pazarından payalmasını sağlamak amacıyla Coğrafi İşaretler Projemizi devam ettiriyoruz. 6769 Sınai Mülkiyet Kanunu Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı Amblem Yönetmeliği doğrultusunda Türkiye'de logoları ilk kez uygulayan lider perakendeci olarak bu doğrultuda tedarikçi bilgilendirmelerine de devam ediyoruz. Türkiye'de coğrafi işaret tesciline sahip gıda dışı ürünleri yine ilk biz raflarımızdan tüketiciye ulaştırdık. Gıda ürünlerinde olduğu gibi gıda dışı ürünlerde de bu kararlılığımızı sürdürüyoruz. Kendi çalışanlarımıza ve ilgili paydaşlara sürdürülebilirlik modülünde coğrafi işaretler eğitimleri vererek coğrafi işaretlerin sürdürülebilir iş modellerini oluşturmasına katkı sağlamaktayız. Coğrafi işaretler bilgilendirme broşürleri hazırlayarak çalışanlar, tüketiciler ve mağazalarla paylaşıyoruz. 11. Kalkınma Planı doğrultusunda şehirlerin girişlerine coğrafi işaretli ürünlerin logo ve minyatürlerinin yapılması, Yerli Malı Haftası'nın Yerel ve Coğrafi İşaretli Ürünler Haftası olarak kutlanmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. MEB ile iş birliği yaparak 2019 - 2020 eğitim öğretim yılı itibarıyla mesleki ve teknik okullarda, yiyecek içecek hizmetleri ve gıda teknolojisi alanlarında ders alan 65 Bin öğrencinin müfredatına coğrafi işaretli ürünlerin dâhil edilmesini sağladık. Geçtiğimiz yıl 60 formatör öğretmene Türkiye'nin ilk gastronomi keşif platformu Gastronometro'da iki günlük teorik ve uygulamalı Coğrafi İşaretli Ürünler Eğitimi verildi. 2021 eğitim döneminde ise online olarak gerçekleştirilen ve YÜciTA, TÜRK PATENT ve Metro Türkiye yöneticilerinin verdiği eğitimlere, 2.300 öğretmen katılıyor.

Taşköprü Sarımsağı'nın Avrupa Birliği'nde tescillenmesine yönelik desteklerimiz devam etmektedir. Kapıdağ mor soğanı, Kırklareli kıvrıkcık kuzu eti, Ayvalık zeytinyağı gibi ürünlerin Türkiye'de ve AB'de tescillenmesiyle ve ticarileştirmeye ilgili çalışmaları destekliyoruz.

Coğrafi İşaretli ürünlerin ülkemizde ve yurt dışında daha güçlü bir şekilde duyurulması amacıyla TÜRK PATENT, TOBB, Milli Eğitim Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Kültür

ve Turizm Bakanlığı ve İstanbul Ticaret Odası'nın desteği ve katılımıyla 1. ve 2. İstanbul Coğrafi İşaret Zirveleri'ni İstanbul'da ilk defa evsahipliğimizde Gastronometro'da gerçekleştirdik. Zirve İstanbul'da ilgili alandaki ulusal ve uluslararası kuruluşların bir araya geldiği ilk zirve olması açısından Türkiye'de büyük ses getirdi. Metro Türkiye olarak liderlik ettiğimiz "İstanbul Potansiyel Coğrafi İşaretli Ürünler" projemiz ile İstanbul'a ait coğrafi işaret potansiyeli olan ürünlerin İstanbul paydaş kuruluşlarıyla belirlenerek tescil süreçlerinin ilk kez hem Türkiye'de hem de Avrupa Birliği'nde gerçekleştirilmesi ve ürünlere ticari bir motivasyon sağlanması hedeflenmiştir. Konsorsiyum paydaşları ve çalışmalara destek verenler arasında İstanbul Ticaret Odası, İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İstanbul Ticaret İl Müdürlüğü, SÜRKOOP, TÜDAV, İstanbul Ticaret Borsası, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve METRO Türkiye bulunmaktadır. Gerekli çalışmalar yapılarak Boğaz lüferi coğrafi işaret başvurusu Türk Patent ve Marka Kurumu'nda gerçekleştirilmiştir. Boğaz lüferi İstanbul'daki coğrafi işaret tescil başvurusu yapılan ilk gıda ürünü olmuştur. Diğer potansiyel coğrafi işaretli ürünlerle ilgili çalışmalar devam etmekte olup yakın zamanda bu başvurulara tamamlanmış olacaktır. Coğrafi işaret projeleriyle birlikte üreticiye, tüketiciye, gastronomi dünyasına, kamuya, turizme ve STK'lara dokunarak çok yönlü bir proje ekosistemi hayata geçirdik ve bu motivasyonumuzla Coğrafi İşaretli Ürünler projesine liderlik etmeye devam edeceğiz.

Bundan sonraki süreçte üzerine daha fazla odaklanacağımız konu Türkiye'de coğrafi işaret tesciline sahip olan stratejik ürünlerin Avrupa Birliği tescil süreçlerine götürülmesinin desteklenmesi ve bu ürünlerin katma değerinin oluşturulmasıyla ihracatının sağlanmasıdır. Bu alanda yıllardır çok değerli çalışmaları bulunan yurtdışı ve yurtiçi uygulamalarını titizlikle takip eden bizlere sürekli desteğini esirgemeyen başta Yavuz hocam olmak üzere tüm YÜciTA üyelerine bu değerli çalışma için teşekkürlerimi sunarım.

YÜCİDERGİ

*Dergimizin basılı versiyonunu yapacağınız 1250 TL'lik bir bağış ile elde edebilirsiniz. Bağış miktarı YÜCİTA gönüllüleri için 1000 TL'dir.

Tamamen gönüllü destekleri ile faaliyetlerini yürüten YÜCİTA'nın dernek statüsündeki tüzel kişiliği YÜCİDER-Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Araştırma Derneği olup (Kütük No: 07-038-038) nakdi bağış yoluyla destek olmak isteyenler için banka hesap numarası bilgilerimiz:

BANKA/ŞUBE: Türkiye İş Bankası Akdeniz Üniversitesi Şubesi

ALICI ADI: YÖRESEL ÜRÜNLER COĞRAFİ İŞARETLER ARAŞTIRMA DERNEĞİ

IBAN: TR 33 0006 4000 0016 2020 8548 78

AÇIKLAMA: Teslim adresinizi ve bağış dekontunuzu tryucider@gmail.com adresine e-posta ile gönderdikten sonra dergimiz size Yurtiçi Kargo ile indirimli ve alıcı ödemeli olarak gönderilecektir.